

JOSEP MIQUEL GARCIA

críticad'art

Coma Estadella se'n va a París

Aquesta setmana s'inaugura al Centre d'Études Catalanes de la Universitat Paris-Sorbonne l'exposició *Albert Coma Estadella. Liens*. L'Albert a París és tota una fita que ell hauria celebrat amb bogeria. Pels artistes de la seva generació París era tot un somni, un referent on calia tenir un peu i saber què hi passava. Per a ell era un desig, no acomplert en vida. D'ençà del 1971 hi anava amb freqüència, acompanyat de la Mary. Fins i tot hi va anar per veure expressament alguna mostra, com quan va voler visitar l'exposició *Douze ans d'art contemporain*. Era l'any 1972, i sempre tornava a Lleida amb carpetes de dibuixos amb apunts de carrers o personatges singulars parisencs. Hi va

anar força vegades, però només hi va exposar al Saló Internacional de l'any 1984. Ara ho farà individualment, amb un espai ubicat al barri del Marais, amb uns aparadors que permeten veure el que s'exposa des de l'exterior, on passen moltes persones diàriament.

L'any 2016 està essent molt positiu per a l'Albert. Primer, la mostra de la Fundació Vila Casas, després, la de la Fundació Viladot i el llibre que el diari SEGRE va regalar per Sant Jordi. Ara, una part de la mostra barcelonina viatja a París, de la mà de la mateixa Fundació Vila Casas, amb una selecció de les obres més rellevants presentades a Barcelona.

Què pot pensar el públic parisenc de l'Albert? Serà tot un

repte. L'art francès no té aquest acotament que fem nosaltres entre abstracció i figuració, en els termes dels anys seixanta. Tampoc marquen l'informalisme com a tall tan característic de la postguerra.

Per a ells l'obra de l'Albert Coma Estadella els semblarà propera al *nouveau réalisme*. De fet, ja l'Alexandre Cirici, quan parlava de l'obra de l'Albert i de l'Àngel Jové, es referia a aquest nou realisme català. Els artistes francesos així anomenats tenien un gust per utilitzar materials pobres i referències a la realitat a través dels objectes que aplegaven.

El nou realisme francès és per a ells una manera de referir-se al *pop* americà, amb la patina europea. Els nous realistes són

els *pops* europeus. Tot això no és lluny de l'obra de l'Albert, que practicava una pintura que en realitat tenia a veure amb l'escultura, i tenia referències clares a la realitat: les motlures, les sanefes i la introducció de materials pobres en les seves escultures.

Ben mirat, l'Albert Coma Estadella és més proper a aquest Nou Realisme que a l'Informalisme català. Potser a París descobriran un artista més connectat amb la seva sensibilitat que no pas amb la de casa nostra.

Penso que connectaran del tot amb el seu treball. A més, l'Albert concentrava molt el que volia expressar en cada obra. Les seves pintures, escultures i instal·lacions tenen una gran autonomia, i a cada peça hi és

tot. Ell sabia presentar-les de manera que la mirada de l'espectador entengués la seva voluntat. A l'espai del Centre d'Études Catalanes les obres sabran expressar tot allò que concentren, sense distraccions.

De la mateixa manera que es va veure a Barcelona, l'exposició es complementa amb els quaderns de treballs on figuren escenes parisencs, i catàlegs de la seva obra, i el mateix llibre de SEGRE, que permetrà a tothom que descobreixi l'artista i saber més de la seva vida i obra.

L'Albert estaria realment content. París sempre és París. Allà prolifera gent culta, amant de la descoberta d'artistes, i potser hi trobarà la complicitat de mirades deleroses de pulsio artística ben formulada.